

Mechanika kwantowa III, zestaw 4

Zad. 1. Rozważamy szczególne rozwiązania równania Kleina-Gordona

$$(\hbar^2 g^{\mu\nu} \partial_\mu \partial_\nu + m^2 c^2) \Psi(\vec{x}; t) = 0,$$

w postaci

$$\Psi_{\vec{p}}^\pm(\vec{x}; t) = e^{\mp \frac{i}{\hbar} E_p t + \frac{i}{\hbar} \vec{p} \vec{x}}, \quad E_p = +\sqrt{\vec{p}^2 c^2 + m^2 c^4}.$$

Sprawdzić jak unormowane są takie stany, czyli obliczyć

$$\int d^3 x i \hbar \left(\Psi_{\vec{q}}^{\pm *}(\vec{x}; t) (\partial_t \Psi_{\vec{p}}^\pm(\vec{x}; t)) - (\partial_t \Psi_{\vec{q}}^{\pm *}(\vec{x}; t)) \Psi_{\vec{p}}^\pm(\vec{x}; t) \right).$$

- Jak taka normalizacja transformuje się przy właściwych transformacjach Lorentza?
- Jak transformują się elementy całkowania: $d^3 p$, $d^3 p / (2E_p)$?

Zad. 2. Wprowadzamy oddziaływanie do równania K-G w postaci:

$$(\hbar^2 g^{\mu\nu} \partial_\mu \partial_\nu + m^2 c^2 + W(\vec{x}, t)) \Psi(\vec{x}; t) = 0,$$

gdzie $W(\vec{x}, t)$ jest zadaną funkcją. Przyjmijmy szczególną postać tej funkcji

$$W(\vec{x}; t) = -\frac{C}{r}$$

czyli niezależną od czasu i sferycznie symetryczną, z pewną stałą C . Szukamy szczególnych rozwiązań równania w postaci

$$\Psi_E(\vec{x}; t) = e^{-\frac{i}{\hbar} E t} \Phi_E(\vec{x}).$$

- Sprawdzić czy istnieją stany związane ($\Phi_E(\vec{x})$ znika w nieskończoności). Dla jakich C ? Czy energia może być ujemna dla stanów związanych?
- Znaleźć widmo stanów związanych. Jak energia takich stanów ma się do energii spoczynkowej cząstki swobodnej (mc^2)?

- c) Sprawdzić czy istnieją ograniczenia na C ?
- d) Sprawdzić jak rozwiązania transformują się ze względu na symetrie \mathbf{C} , \mathbf{P} i \mathbf{T} .

Skorzystać z analogii z nierelatywistycznym równaniem dla atomu wodoru.

Zad. 3. Wprowadzamy oddziaływanie elektromagnetyczne z zewnętrznym polem $A_\mu(\vec{x}, t)$ poprzez zdefiniowanie “pochodnej kowariantnej”

$$D_\mu = \partial_\mu + \frac{ie}{\hbar c} A_\mu,$$

gdzie e jest “ładunkiem” pola. Zmodyfikowane równanie K-G ma postać

$$(\hbar^2 g^{\mu\nu} D_\mu D_\nu + m^2 c^2) \Psi(\vec{x}; t) = 0.$$

Pokazać, że równanie jest niezmiennicze ze względu na lokalną transformację cechowania

$$\begin{aligned} \Psi(\vec{x}, t) &= e^{\frac{ie}{\hbar c} \chi(\vec{x}, t)} \psi'(\vec{x}, t), \\ A_\mu(\vec{x}, t) &= A'_\mu(\vec{x}, t) - \partial_\mu \chi(\vec{x}, t). \end{aligned}$$

Jak transformuje się równanie spełnione przez sprzężoną funkcję $\Psi^*(\vec{x}, t)$?

Zad. 4. Rozważamy równanie z zadania 3 dla pola, które w pewnym cechowaniu ma postać:

$$A_0 = -\frac{Ze}{r}, \quad A_i = 0.$$

Analogicznie jak dla zadania 2 szukamy rozwiązań szczególnych

$$\Psi_E(\vec{x}; t) = e^{-\frac{i}{\hbar} Et} \Phi_E(\vec{x}).$$

Znaleźć widmo stanów związanych.

- a) Czy istnieją stany związane z energią dodatnią i ujemną? Jak to zależy od znaku Z ?
- b) Sprawdzić czy istnieją ograniczenia na Z ?
- c) Sprawdzić jak rozwiązania transformują się ze względu na symetrie \mathbf{C} , \mathbf{P} i \mathbf{T} .